

Αρ. Φακ.: 11.17.001.007.251

25 Μαΐου, 2020

Γενικό Εκτελεστικό Διευθυντή ΟΚΥΠΥ
Προδρόμου 1 & Χείλωνος 17 Γωνία, (3ος όροφος)
1448, Άγιος Ανδρέας, Λευκωσία
(Υπόψιν Υπεύθυνου Προστασίας Δεδομένων ΟΚΥΠΥ)

ΑΠΟΦΑΣΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

ΘΕΜΑ: Καταγγελία για πιθανή παράβαση του ΓΚΠΔ

Αναφέρομαι στην καταγγελία ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου, 2019, που υποβλήθηκε στο Γραφείο μου για μη τήρηση μέτρων ασφάλειας στην επεξεργασία προσωπικών δεδομένων της κας ΧΧΧΧΧΧΧΧ (στο εξής Καταγγέλλουσα) από μέρος του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ), μέσω του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας (στο εξής Καθ'ου την καταγγελία) και σας πληροφορώ τα ακόλουθα.

Γεγονότα:

2. Συγκεκριμένα, ο δικηγόρος της Καταγγέλλουσας με επιστολή του ημερομηνίας 11/11/2019, αναφέρει ότι περί τα τέλη Νοεμβρίου 2016, η Καταγγέλλουσα έτυχε ιατρικής θεραπείας στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας και ο Καθ'ου την Καταγγελία, δεν έλαβε τα δέοντα μέτρα ασφάλειας με αποτέλεσμα ο ιατρικός φάκελος της να έχει απωλεσθεί και επιπρόσθετα, προσωπικά δεδομένα της Καταγγέλλουσας να έχουν διαρρεύσει στους εργοδότες της.

2.1. Επιπλέον ισχυρίζεται ότι, η Καταγγέλλουσα στις 19/9/2019, υπέβαλε αίτηση για έρευνα ιατρικού πιστοποιητικού προς τον Καθ'ου την καταγγελία. Εν συνεχεία, ο δικηγόρος της Καταγγέλλουσας, την 1/11/2019, επέδωσε επιστολή προς τον Καθ'ου την καταγγελία ημερομηνίας 14/10/2019, όπου ζητούσε την άμεση χορήγηση του εν λόγω ιατρικού πιστοποιητικού προς την πελάτιδά του, αίτημα το οποίο μέχρι και την ημερομηνία υποβολής της καταγγελίας στο Γραφείο μου, δεν είχε ικανοποιηθεί.

3. Στις 5/12/2019, Λειτουργός του Γραφείο μου, απέστειλε ηλεκτρονικό μήνυμα στον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων (στο εξής ΥΠΔ) του Καθ'ου την καταγγελία, με το οποίο τον ενημέρωνε για το περιεχόμενο της καταγγελίας, επέσυρε την προσοχή του στις πρόνοιες του Γενικού Κανονισμού Προσωπικών Δεδομένων (στο εξής ΓΚΠΔ 2016/679) ζητώντας τις θέσεις και απόψεις του μέχρι τις 17/1/2020, τόσο σε ό,τι αφορά στους ισχυρισμούς της Καταγγέλλουσας για απώλεια του ιατρικού φακέλου της και διαρροή προσωπικών δεδομένων προς τους εργοδότες της, όσο και για τις διαδικασίες και μέτρα ασφάλειας που τηρεί ο Καθ'ου την καταγγελία. Ζητήθηκε επίσης να μας αποστείλει/αναφέρει ο,τιδήποτε σχετικό για την παρούσα υπόθεση.

3.1. Στις 17/1/2020, ο Καθ'ου την καταγγελία ζήτησε και έλαβε παράταση μέχρι τις 6/3/2020 για κατάθεση των θέσεων και απόψεών του για την παρούσα υπόθεση.

Θέσεις Καθ'ου την καταγγελία:

4. Στις 5/2/2020, ο Καθ'ου την καταγγελία απέστειλε επιστολή με επισυνημμένο έγγραφο, την επιστολή αρμόδιου Ιατρού, στην οποία αναγραφόταν ότι η Καταγγέλλουσα, ειδοποιήθηκε στις 20/1/2020 για να παραλάβει το Ιατρικό πιστοποιητικό που ζήτησε. Η Καταγγέλλουσα ανέφερε ότι θα ενημέρωνε τον δικηγόρο της.

4.1. Στις 11/2/2020, Λειτουργός του Γραφείου μου απέστειλε ηλεκτρονικό μήνυμα προς τον ΥΠΔ του Καθ'ου την καταγγελία, υπενθυμίζοντας ότι δεν ελήφθη απάντηση για το θέμα που ηγέρθη εκ μέρους της Καταγγέλλουσας για διαρροή προσωπικών δεδομένων της, προς τους εργοδότες της από μέρους του Καθ'ου την καταγγελία, ως επίσης και για τις διαδικασίες και μέτρα ασφάλειας που τηρεί ο Καθ'ου την καταγγελία. Ως εκ τούτου, αναμέναμε ενημέρωση για την υπόθεση μέχρι την 6/3/2020.

5. Σε τηλεφωνική επικοινωνία Λειτουργού του Γραφείου μου, με Λειτουργό του ΟΚΥΠΥ και τη Λειτουργό Δικαιωμάτων των Ασθενών, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

- ο ασθενής όταν φύγει από το νοσοκομείο λαμβάνει μόνο το εξιτήριο, στο οποίο αναγράφεται η ημερομηνία εισδοχής και εξόδου από το νοσοκομείο, καθώς και περιληπτικά η θεραπεία που παρασχέθηκε, οποιαδήποτε φαρμακευτική αγωγή και ο,τιδήποτε άλλο σχετικό κρίνει ο επί καθηκοντι ιατρός,
- δε λαμβάνει οποιαδήποτε άλλα έγγραφα και/ή αναλύσεις,
- μπορεί να λάβει δωρεάν τις ακτινογραφίες καθώς και σε δισκάκι τα αποτελέσματα του αξονικού και MRI,
- ο ασθενής έχει δικαίωμα να ζητήσει λεπτομερή ιατρική έκθεση με αντίτιμο €62, αφού το ζητήσει γραπτώς.

5.1. Σε σχετική ερωτήση της Λειτουργού του Γραφείου μου, εάν το 2016 θα μπορούσε η Καταγγέλλουσα να λάβει δωρεάν την εν λόγω λεπτομερή ιατρική έκθεση, η απάντηση ήταν ότι η λεπτομερής ιατρική έκθεση καταρτίζεται μετά από σχετικό αίτημα του ασθενή και όχι προηγουμένως, ο οποίος καταβάλλει το ποσό των €62 για εξασφάλιση της. Αυτό προνοείται στους Περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών Γενικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013.

5.2. Σε ό,τι αφορά στην παρούσα υπόθεση, είναι ο ισχυρισμός του ΥΠΔ του Καθ'ου την καταγγελία ότι ο φάκελος της Καταγγέλλουσας δεν έχει απωλεσθεί.

5.2.(α). Η ιατρική έκθεση ζητήθηκε από την Καταγγέλλουσα τον Σεπτέμβριο 2019 και μετέπειτα από το δικηγόρο της με επιστολή του ημερομηνίας 14/10/2019. Η ιατρική έκθεση δεν ήταν στον ιατρικό φάκελο για να της παραχωρηθεί, εφόσον δεν είχε ζητηθεί προηγουμένως, ως εκ τούτου δεν απωλέσθηκε.

5.2.(β). Ο λόγος για τον οποίο ζητήθηκε από την Καταγγέλλουσα να καταβάλει το ποσό των €62 δεν ήταν για να συνταχθεί εκ νέου ιατρική έκθεση, όπως ισχυρίζεται, αλλά για να συνταχθεί για πρώτη φορά ιατρική έκθεση, καθότι δεν υπήρχε, όπως αναφέρεται και πιο πάνω, στον ιατρικό φάκελο, αφού δεν είχε ζητηθεί προηγουμένως, ήτοι το 2016 που έλαβε εξιτήριο ή και μεταγενέστερα σε κάθε περίπτωση πριν τις 19/9/2019.

6. Σε ότι αφορά στο θέμα της διαρροής προσωπικών δεδομένων, όπως ηγέρθη από το δικηγόρο της Καταγγέλλουσας, ότι δηλαδή διέρρευσαν στους εργοδότες της Καταγγέλλουσας πληροφορίες ιατρικής της θεραπείας χωρίς να ενημερωθεί η ίδια, ο Καθ'ου την καταγγελία ισχυρίζεται ότι ως αρμόδιος παροχέας υπηρεσιών υγείας καθώς και οποιοσδήποτε εργαζόμενος σε αυτόν, δεν παραχώρησε οποιοσδήποτε πληροφορίες σε τρίτο πρόσωπο.

7. Στις 12/3/2020, Λειτουργός του Γραφείου μου απέστειλε ηλεκτρονικό μήνυμα προς τον δικηγόρο της Καταγγέλλουσας, θέτοντας σε γνώση του τους ισχυρισμούς του Καθ'ου την καταγγελία και ζήτησε τις θέσεις και απόψεις του μέχρι τις 13/4/2020.

Θέσεις Καταγγέλλουσας εκπροσωπούμενης από δικηγόρο:

8. Είναι παραδεκτό γεγονός ότι κατά και/ή περί τα τέλη Ιανουαρίου 2020, ο Καθ'ου την καταγγελία ενημέρωσε την Καταγγέλλουσα να προσέλθει να παραλάβει την ιατρική έκθεση έναντι καταβολής €62.

8.1. Είναι επίσης παραδεκτό, ότι στις 5/2/2020, Λειτουργός του Γραφείου μου επικοινωνήσε με το γραφείο του δικηγόρου της Καταγγέλλουσας, ζητώντας να ενημερωθεί κατά πόσο η Καταγγέλλουσα έλαβε την ιατρική έκθεση. Δικηγόρος του γραφείου του Καθ'ου την καταγγελία, ενημέρωσε τη Λειτουργό του Γραφείου μου ότι όντως η Καταγγέλλουσα ενημερώθηκε για να παραλάβει την ιατρική έκθεση της, πλην όμως δεν το έπραξε γιατί της ζητήθηκε το ποσό των €62. Η Λειτουργός του Γραφείου μου ενημέρωσε, ότι το θέμα καταβολής διοικητικού τέλους, δεν είναι θέμα που αφορά το Γραφείο μας και ζήτησε όταν και εφόσον η ιατρική έκθεση παραληφθεί να μας ενημερώσει. Στις 7/2/2020, Λειτουργός του Γραφείου μου απέστειλε υπενθυμητικό ηλεκτρονικό μήνυμα προς τον δικηγόρο της Καταγγέλλουσας.

8.2. Στις 12/2/2020, εκ των δικηγόρων της Καταγγέλλουσας, απάντησε με ηλεκτρονικό μήνυμα τα εξής: *“Αναφορικά με το ιατρικό πιστοποιητικό της πελάτιδας μας, το οποίο κατόπιν σχετικού προφορικού και γραπτού αιτήματος της πελάτιδας μας καθώς και επιστολής των δικηγόρων της προς το Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας διαπιστώθηκε ότι απωλέσθη και δεν υπήρχε δυνατότητα εξεύρεσης του, σας ενημερώνω ότι το Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας πληροφόρησε πρόσφατα την πελάτιδα μας ότι έχει καταρτιστεί εκ νέου ιατρική έκθεση η οποία κοστίζει €62 για την παραλαβή της από τον ενδιαφερόμενο ασθενή. Όπως έχουμε πληροφορηθεί από την πελάτιδα μας, αφενός η εν λόγω ιατρική έκθεση έχει παραληφθεί από την ίδια έναντι καταβολής του εν λόγω ποσού και αφετέρου μας έχει ενημερώσει ότι είναι ολοκληρωμένη και δεν υπάρχουν ελλείψεις όπως η ίδια πιστεύει”*.

9. Σε πρόσφατο ηλεκτρονικό μήνυμα ημερομηνίας 30/3/2020 που απέστειλε εκ των δικηγόρων της Καταγγέλλουσας, αναφέρονται τα εξής:

9.1. Διευκρινίζει ότι ο ισχυρισμός της Καταγγέλλουσας αφορά στην απώλεια του ιατρικού πιστοποιητικού, το οποίο βεβαιώνει ότι η Καταγγέλλουσα έχει υποβληθεί σε χειρουργική επέμβαση και όχι ολόκληρου του ιατρικού φακέλου. Το γεγονός αυτό, όπως αναφέρει, παραβιάζει το δικαίωμα ενημέρωσης και πρόσβασης του ασθενούς σε πληροφορίες που αφορούν στον ίδιο που περιλαμβάνονται στα ιατρικά αρχεία και αφετέρου το δικαίωμα προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

9.2. Είναι η θέση του, ότι αποτελεί υποχρέωση του Καθ'ου την καταγγελία να τηρεί όλα τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφαλείας της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων, προκειμένου να διασφαλίζεται το κατάλληλο επίπεδο ασφαλείας έναντι των κινδύνων.

9.3. Επιπρόσθετα, θεωρεί, ότι ο ισχυρισμός για απώλεια του ιατρικού πιστοποιητικού, ενισχύεται περαιτέρω:

(α) λόγω των επαναλαμβανόμενων προφορικών αιτημάτων καθώς και της γραπτής αίτησης για έρευνα ιατρικού πιστοποιητικού από μέρους της Καταγγέλλουσας στις 19/9/2019, η υποβολή της οποίας, ως ισχυρίζεται, έγινε κατόπιν παρότρυνσης λειτουργών του Καθ'ου την καταγγελία λόγω μη εξεύρεσης του εν λόγω ιατρικού πιστοποιητικού από τους αρμόδιους λειτουργούς και

(β) λόγω της δικής του επιστολής ημερομηνίας 14/10/2019, με την οποία καλούσε τον Καθ'ου την καταγγελία να προβεί στην χορήγηση του εν λόγω ιατρικού πιστοποιητικού ως οφείλει.

9.4. Είναι ο ισχυρισμός του δικηγόρου της Καταγγέλλουσας, ότι το ιατρικό πιστοποιητικό καταρτίστηκε εκ νέου από τον αρμόδιο ιατρό κατόπιν παρότρυνσης του Γραφείου μου, εφόσον στην αίτηση της Καταγγέλλουσας και στη δική του επιστολή, δεν υπήρχε σχετική ανταπόκριση. Κατά την άποψη του, αυτό υποδηλώνει σαφώς την προηγούμενη απώλεια του ιατρικού πιστοποιητικού.

9.5. Είναι η θέση του ότι ο ισχυρισμός του Καθ'ου την καταγγελία, περί καθυστέρησης στη χορήγηση ιατρικού πιστοποιητικού λόγω φόρτου εργασίας, δεν ευσταθεί και δεν μπορεί να γίνει αποδεκτός, λόγω του γεγονότος ότι η ιατρική θεραπεία έλαβε χώρα περί τα τέλη Νοεμβρίου 2016

και είχαν γίνει προσπάθειες από την Καταγγέλλουσα και από τους ίδιους για άμεση χορήγηση του ιατρικού πιστοποιητικού, ήδη από τα τέλη Σεπτεμβρίου και μέσα Οκτωβρίου 2019.

9.6. Η συμμόρφωση του Καθ'ου την καταγγελία στην χορήγηση του Ιατρικού πιστοποιητικού, επήλθε μετά από υπερβολική καθυστέρηση και αδράνεια του Καθ'ου την καταγγελία περί τα τέλη Ιανουαρίου 2020 και πραγματοποιήθηκε μετά από παρότρυνση του Γραφείου μου.

9.7. Δεν αποδέχεται τη θέση του Καθ'ου την καταγγελία ότι δηλαδή δεν ευσταθεί η διαρροή προσωπικών δεδομένων από μέρος του προς στους εργοδότες της Καταγγέλλουσας και αποτελεί ισχυρή θέση του ότι πληροφορίες της ιατρικής θεραπείας, στην οποία υπεβλήθη η Καταγγέλλουσα διέρρευσαν προς τους εργοδότες της, οι οποίοι σε συνομιλία τους με την Καταγγέλλουσα φάνηκε να γνωρίζουν για την εν λόγω θεραπεία χωρίς ουδέποτε να τους έχει ενημερώσει η ίδια.

9.8. Η εν λόγω γνώση των δεδομένων της θεραπείας από μέρος των εργοδοτών της Καταγγέλλουσας και κατ' επέκταση η διαρροή των προσωπικών δεδομένων της, αποτέλεσε παράγοντα πρόκλησης ζημίας στην Καταγγέλλουσα, διότι οι εργοδότες της εξαιτίας αυτού του γεγονότος, διέκοψαν την μεταξύ τους συνεργασία για κάποιο χρονικό διάστημα.

9.9. Καταληκτικά, επαναλαμβάνουν και τονίζουν ότι η απώλεια του ιατρικού πιστοποιητικού και η άνευ άδειας κοινοποίηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από μέρος του Καθ'ου την καταγγελία σε τρίτο πρόσωπο, αποτελούν σοβαρή παραβίαση των Άρθρων 17 και 18 του περί της Κατοχύρωσης και της Προστασίας των Δικαιωμάτων των Ασθενών Νόμος του 2004, Ν. 1(Ι)/2005 (στο εξής Ν. 1(Ι)/2005), του Άρθρου 2(1) του περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμος του 2018 (στο εξής Ν. 125(Ι)/2018) στο σημείο που αποδίδει την έννοια της «παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» και των Άρθρων 15 και 32 παρ. 1 (β) και (δ) και παρ. 4 του ΓΚΠΔ.

Νομική Βάση:

10. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 15 του Ν. 1(Ι)/2005) “(1) (α) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του εδαφίου (2), όλες οι πληροφορίες για την ιατρική κατάσταση του ασθενούς, τη διάγνωση, την πρόγνωση και τη θεραπεία, καθώς και κάθε άλλη πληροφορία προσωπικού χαρακτήρα τηρούνται εμπιστευτικές ακόμα και μετά το θάνατό του και δεν αποκαλύπτονται σε οποιοδήποτε πρόσωπο ή αρχή.

(β) Ο αρμόδιος παροχέας υπηρεσιών υγείας ή οποιοσδήποτε εργαζόμενος σε ιατρικό ίδρυμα δεν αποκαλύπτει οποιαδήποτε πληροφορία που αφορά σε ασθενή η οποία περιέρχεται σε γνώση του, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή της εργασίας του.

(γ) Η διεύθυνση του ιατρικού ιδρύματος ή ο αρμόδιος παροχέας υπηρεσιών υγείας προβαίνει στις κατάλληλες διευθετήσεις για να διασφαλιστεί ότι οι εργαζόμενοι κάτω από τη διεύθυνσή του δεν αποκαλύπτουν τέτοιες πληροφορίες.

(2) Το ιατρικό ίδρυμα ή ο αρμόδιος παροχέας υπηρεσιών υγείας μπορούν να αποκαλύπτουν σε τρίτο πρόσωπο ιατρικές πληροφορίες εάν -

(α) ο ασθενής δώσει τη γραπτή συγκατάθεσή του. Η συγκατάθεση του ασθενούς μπορεί να θεωρείται δεδομένη, όταν η πληροφορία δίδεται σε πρόσωπο το οποίο συμμετέχει στη θεραπεία του ασθενούς ·

(β) η αποκάλυψη γίνεται για σκοπούς θεραπείας του ασθενούς από άλλο αρμόδιο παροχέα υπηρεσιών υγείας ·

(γ) οι πληροφορίες αποκαλύπτονται στο ιατρικό ίδρυμα που παρέχει φροντίδα υγείας στον ασθενή ή σε μέλος του προσωπικού του για το σκοπό επεξεργασίας, ή αρχειοθέτησής τους, ή για σκοπούς γνωστοποίησής τους, η οποία απαιτείται δια νόμου·

(δ) η αποκάλυψη των πληροφοριών γίνεται για σκοπούς δημοσίευσής τους σε ιατρικά περιοδικά ή για σκοπούς έρευνας ή διδασκαλίας, νοουμένου ότι πληροφορία από την οποία δυνατό να προσδιοριστεί η ταυτότητα του ασθενούς δεν αποκαλύπτεται·

(ε) υπάρχει νομική υποχρέωση προς τούτο.

(στ) το Συμβούλιο του Ιατρικού Σώματος του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου έχει αποφασίσει, αφού δόθηκε ευκαιρία στον ιατρό και τον ασθενή να εκφράσουν την άποψή τους, ότι η απόκρυψη των πληροφοριών αυτών δυνατό να συνεπάγεται σοβαρό κίνδυνο για την υγεία ή τη σωματική ακεραιότητα άλλων ατόμων ή να έχει σοβαρό αντίκτυπο στην κοινωνία σαν σύνολο:

Νοείται ότι, κάθε πληροφορία αποκαλύπτεται στο βαθμό που απαιτείται για κάθε περίπτωση και λαμβάνεται κάθε μέτρο για σκοπούς διαφύλαξης της ταυτότητας του ασθενούς:

Νοείται περαιτέρω ότι, κάθε πρόσωπο που λαμβάνει οποιαδήποτε πληροφορία δυνάμει του παρόντος εδαφίου οφείλει να τηρεί τις διατάξεις του εδαφίου (1) του παρόντος άρθρου.

(3) Όλες οι πληροφορίες και στοιχεία που είναι δυνατό να αποκαλύψουν την ταυτότητα του ασθενούς πρέπει να προστατεύονται”.

10.1. Σύμφωνα με το Άρθρο 17 του Ν. 1(Ι)/2005, ο αρμόδιος παροχέας υπηρεσιών υγείας, οφείλει να τηρεί ιατρικά αρχεία, όπου εμφανίζεται η πορεία της θεραπείας του ασθενή. Τα αρχεία αυτά περιλαμβάνουν λεπτομερή στοιχεία, τα οποία προσδιορίζουν την ταυτότητα του ασθενή και του αρμόδιου παροχέα υπηρεσιών υγείας, καθώς και ιατρική πληροφόρηση αναφορικά με τη θεραπεία που λαμβάνει ο ασθενής, το προηγούμενο ιατρικό ιστορικό του, τη διάγνωση της παρούσας ιατρικής κατάστασης του και της θεραπευτικής αγωγής που παρέχεται.

10.2. Βάσει του Άρθρου 18 του Ν. 1(Ι)/2005, ο ασθενής έχει δικαίωμα ενημέρωσης, πρόσβασης και αντίρρησης σε σχέση με πληροφορίες που αφορούν στον ίδιο και οι οποίες περιλαμβάνονται στα ιατρικά αρχεία.

11. Στο Άρθρο 15 του ΓΚΔΠ ορίζεται ότι «1. Το υποκείμενο των δεδομένων έχει το δικαίωμα να λαμβάνει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας επιβεβαίωση για το κατά πόσον ή όχι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν υφίστανται επεξεργασία και, εάν συμβαίνει τούτο, το δικαίωμα πρόσβασης στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και στις ακόλουθες πληροφορίες: α) τους σκοπούς της επεξεργασίας, β) τις σχετικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, γ) τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών στους οποίους κοινολογήθηκαν ή πρόκειται να κοινολογηθούν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως τους αποδέκτες σε τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς, δ) εάν είναι δυνατόν, το χρονικό διάστημα για το οποίο θα αποθηκευτούν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή, όταν αυτό είναι αδύνατο, τα κριτήρια που καθορίζουν το εν λόγω διάστημα, ε) την ύπαρξη δικαιώματος υποβολής αιτήματος στον υπεύθυνο επεξεργασίας για διόρθωση ή διαγραφή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή περιορισμό της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αφορά το υποκείμενο των δεδομένων ή δικαιώματος αντίταξης στην εν λόγω επεξεργασία, στ) το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας σε εποπτική αρχή, ζ) όταν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν συλλέγονται από το υποκείμενο των δεδομένων, κάθε διαθέσιμη πληροφορία σχετικά με την προέλευσή τους, η) την ύπαρξη αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ, που προβλέπεται στο άρθρο 22 παράγραφοι 1 και 4 και, τουλάχιστον στις περιπτώσεις αυτές, σημαντικές πληροφορίες σχετικά με τη λογική που ακολουθείται, καθώς και τη σημασία και τις προβλεπόμενες συνέπειες της εν λόγω επεξεργασίας για το υποκείμενο των δεδομένων.»

3. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας παρέχει αντίγραφο των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία. Για επιπλέον αντίγραφα που ενδέχεται να ζητηθούν από το υποκείμενο των δεδομένων, ο υπεύθυνος επεξεργασίας μπορεί να επιβάλει την καταβολή εύλογου τέλους για διοικητικά έξοδα. Εάν το υποκείμενο των δεδομένων υποβάλλει το αίτημα με ηλεκτρονικά μέσα και εκτός εάν το υποκείμενο των δεδομένων ζητήσει κάτι διαφορετικό, η ενημέρωση παρέχεται σε ηλεκτρονική μορφή που χρησιμοποιείται συνήθως.

4. Το δικαίωμα να λαμβάνεται αντίγραφο που αναφέρεται στην παράγραφο 3 δεν επηρεάζει δυσμενώς τα δικαιώματα και τις ελευθερίες άλλων».

11.1 Στην Αιτιολογική Σκέψη 63 του Προοιμίου του ΓΚΠΔ, αναφέρεται μεταξύ άλλων ότι αυτό περιλαμβάνει το δικαίωμα των υποκειμένων των δεδομένων να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα που αφορούν στην υγεία τους, για παράδειγμα τα δεδομένα των ιατρικών αρχείων τους τα οποία

περιέχουν πληροφορίες όπως διαγνώσεις, αποτελέσματα εξετάσεων, αξιολογήσεις από θεράποντες ιατρούς και κάθε παρασχεθείσα θεραπεία ή επέμβαση.

12. Οι διατάξεις του άρθρου 32 του ΓΚΠΔ, καθορίζουν ρητά τα ακόλουθα:

«1. Λαμβάνοντας υπόψη τις τελευταίες εξελίξεις, το κόστος εφαρμογής και τη φύση, το πεδίο εφαρμογής, το πλαίσιο και τους σκοπούς της επεξεργασίας, καθώς και τους κινδύνους διαφορετικής πιθανότητας επέλευσης και σοβαρότητας για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων, ο υπεύθυνος επεξεργασίας και ο εκτελών την επεξεργασία εφαρμόζουν κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα προκειμένου να διασφαλίζεται το κατάλληλο επίπεδο ασφάλειας έναντι των κινδύνων, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση:

α) της ψευδωνυμοποίησης και της κρυπτογράφησης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,
β) της δυνατότητας διασφάλισης του απορρήτου, της ακεραιότητας, της διαθεσιμότητας και της αξιοπιστίας των συστημάτων και των υπηρεσιών επεξεργασίας σε συνεχή βάση,
γ) της δυνατότητας αποκατάστασης της διαθεσιμότητας και της πρόσβασης σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε εύθετο χρόνο σε περίπτωση φυσικού ή τεχνικού συμβάντος,
δ) διαδικασίας για την τακτική δοκιμή, εκτίμηση και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των τεχνικών και των οργανωτικών μέτρων για τη διασφάλιση της ασφάλειας της επεξεργασίας.....

4. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας και ο εκτελών την επεξεργασία λαμβάνουν μέτρα ώστε να διασφαλίζεται ότι κάθε φυσικό πρόσωπο που ενεργεί υπό την εποπτεία του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία το οποίο έχει πρόσβαση σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα επεξεργάζεται μόνο κατ' εντολή του υπευθύνου επεξεργασίας, εκτός εάν υποχρεούται προς τούτο από το δίκαιο της Ένωσης ή του κράτους μέλους».

12.1. Επιπρόσθετα, στις Αιτιολογικές Σκέψεις 74 και 83 του Προοιμίου του ΓΚΠΔ, αναφέρονται μεταξύ άλλων ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας θα πρέπει να υποχρεούται να υλοποιεί κατάλληλα και αποτελεσματικά μέτρα και να είναι σε θέση να αποδεικνύει τη συμμόρφωση των δραστηριοτήτων επεξεργασίας με τον ΓΚΠΔ, συμπεριλαμβανομένης της αποτελεσματικότητας των μέτρων.

13. Στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας, Παράρτημα Τρίτο, Μέρος Ι, Κανονιστικές Διοικητικές Πράξεις, σε σχέση με την Κ.Δ.Π. 143/2013, Αριθμός 4666, Ημερομηνίας 30 Απριλίου 2013, αναφέρεται στη σελίδα 1042 στο ΜΕΡΟΣ XVIII, με τίτλο ΔΙΑΦΟΡΑ, στο σημείο. 4ε) ότι η λεπτομερής ιατρική έκθεση, κοστίζει €62.

ΣΚΕΠΤΙΚΟ:

14. Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, η αναφορά σε ιατρικό πιστοποιητικό και λεπτομερής ιατρική έκθεση και/ή ιατρική έκθεση, νοείται ότι είναι το ίδιο και το αυτό.

15. Στην περίπτωση αυτή, εξετάζεται κατά πόσο ο Καθ'ου την καταγγελία (α) απώλεσε την λεπτομερή ιατρική έκθεση της Καταγγέλλουσας και (β) διέρρευσε προσωπικά δεδομένα της Καταγγέλλουσας προς τους εργοδότες της.

15.1. Αφενός, υπάρχει ο ισχυρισμός από μέρους της Καταγγέλλουσας ότι η ιατρική έκθεση που αφορά τη νοσηλεία της τον Νοέμβριο 2016 απωλέσθηκε, εξού και η καταβολή του ποσού των €62 για να ετοιμαστεί εκ νέου η εν λόγω ιατρική έκθεση και αφετέρου ο Καθ'ου την καταγγελία ισχυρίζεται ότι η εν λόγω ιατρική έκθεση, δεν απωλέσθηκε. Για να καταρτιστεί και/ή συνταχθεί έπρεπε να υποβληθεί γραπτό αίτημα και άμα τη κατάρτυση της, να καταβληθεί το ποσό των €62 για παραλαβή της. Η οποιαδήποτε καθυστέρηση στην παραχώρηση της οφειλόταν σε φόρτο εργασίας του Καθ'ου την καταγγελία, αποκλειστικά.

15.2. Ο Καθ'ου την καταγγελία, οφείλει ν' αποδείξει ότι έλαβε μέτρα ασφάλειας και προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για μη διαρροή προσωπικών δεδομένων της Καταγγέλλουσας προς τους εργοδότες της από μέρους του, ως ο ισχυρισμός.

16. Στην επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου Υγείας, <https://www.moh.gov.cy>, κάτω από τον τίτλο Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη από 1/8/2013, υπάρχουν αναρτημένοι οι Περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών Γενικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013, όπως δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2013, Μέρος Ι, Αριθμός 4666 υπάρχει πίνακας με τις χρεώσεις των διαφόρων παρεχόμενων υπηρεσιών.

16.1. Στο Μέρος XVIII του εν λόγω πίνακα, κάτω από τον τίτλο Διάφορα, 4. Πιστοποιητικά Υγείας και Ασθενείας, ε) Λεπτομερής Ιατρική Έκθεση, κόστος €62.

17. Ως αναφέρθηκε και πιο πάνω, η πάγια πολιτική/διαδικασία που ακολουθεί ο Καθ'ου την Καταγγελία, είναι να καταρτίζει ιατρική έκθεση όταν του υποβάλλεται γραπτό αίτημα και με την παράδοση να καταβάλλεται το ποσό των €62. Ως εκ τούτου, δεν είχε υποχρέωση ο Καθ'ου την καταγγελία να ετοιμάσει ιατρική έκθεση, είτε από τον Νοέμβριο 2016 που έλαβε εξιτήριο η Καταγγέλλουσα, είτε και προγενέστερα της 19^{ης} Σεπτεμβρίου 2019, ημερομηνία κατά την οποία υπέβαλε το γραπτό αίτημα η Καταγγέλλουσα.

17.1. Διευκρινίστηκε από τον δικηγόρο της Καταγγέλλουσας, ότι απωλέσθηκε η ιατρική έκθεση και όχι ο ιατρικός φάκελος. Από τα γεγονότα, δε φαίνεται να έχει απωλεσθεί η υπό αναφορά ιατρική έκθεση, εφόσον ο Καθ'ου την καταγγελία δεν είχε υποχρέωση να τη συντάξει πριν από την υποβολή γραπτού αιτήματος από μέρους της Καταγγέλλουσας, το οποίο γραπτώς υποβλήθηκε για πρώτη φορά τον Σεπτέμβριο 2019.

17.2. Αυτό το οποίο διαφαίνεται, από τα ενώπιόν μου στοιχεία, είναι η καθυστέρηση στην κατάρτιση/σύνταξη και χορήγηση της ιατρικής έκθεσης. Η Καταγγέλουσα υπέβαλε γραπτό αίτημα για χορήγηση της ιατρικής έκθεσης τον Σεπτέμβριο 2019 και ο Καθ'ου την καταγγελία την ενημέρωσε να την παραλάβει τον Ιανουάριο 2020, ήτοι 4 περίπου μήνες μετά το αρχικό γραπτό αίτημα.

18. Θα πρέπει να σημειωθεί, ότι το Γραφείο μου πραγματοποιεί αυτεπάγγελα ελέγχους και παρακολουθεί τις εξελίξεις σε διάφορους οργανισμούς και υπηρεσίες, δημόσιους και ιδιωτικούς.

18.1 Έχοντας υπόψιν τα όσα αναφέρονται πιο πάνω, σημειώνω ότι πραγματοποιήθηκε επίσκεψη μου, σε προγενέστερο στάδιο και χρόνο, στις εγκαταστάσεις του Καθ'ου την καταγγελία, για να ενημερωθώ για την πρόοδο του μηχανογραφικού συστήματος και για τα μέτρα ασφάλειας και προστασίας των ιατρικών φακέλων των ασθενών.

18.2. Κατά την επίσκεψή μου ενημερώθηκα μεταξύ άλλων ότι:

- το Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας τηρεί εν μέρει ηλεκτρονικό αρχείο ασθενών στο οποίο βρίσκονται ηλεκτρονικά καταχωρημένες οι εξετάσεις που έχει κάνει ο ασθενής όχι όμως ακόμη και οι αναφορές του γιατρού για κάθε ασθενή,
- η πρόσβαση στον ηλεκτρονικό φάκελο του ασθενούς γίνεται μόνο από τον θεράποντα ιατρό του και πάντα με κωδικό,
- δεν μπορεί κάποιος να εξασφαλίσει πρόσβαση στο ηλεκτρονικό αρχείο του ασθενούς χωρίς κωδικό, εκτός εάν ο ασθενής είναι παρόν και συγκατατεθεί στην ενέργεια αυτή,
- οι προσωπικοί φάκελοι των ασθενών φυλάσσονται σε διάφορους χώρους ακόμα και στο υπόγειο, χωρίς να παρέχεται πρόσβαση σε άτομο που δεν εργάζεται στο αρχείο, καθότι η είσοδος στο κεντρικό αρχείο ελέγχεται ηλεκτρονικά ενώ η είσοδος στο υπόγειο επιτηρείται από υπεύθυνο άτομο που βρίσκεται στην είσοδο και στην περίπτωση απουσίας του, η είσοδος παραμένει κλειστή και κλειδωμένη,
- η μεταξύ του υπογείου και ισογείου επικοινωνία γίνεται τηλεφωνικά ούτως ώστε να μην εγκαταλείπεται και να μην παραμένει αφύλακτος ο χώρος σε καμιά περίπτωση,

- κατά την ανεύρεση φακέλων κατόπιν αιτήματος από τον χώρο του υπογείου, ειδοποιείται συγκεκριμένος υπάλληλος, ο οποίος επιφορτίζεται με την ευθύνη μεταφοράς του φακέλου από το υπόγειο στο ισόγειο και σε κάθε περίπτωση σε συγκεκριμένο παραλήπτη,
- τέθηκε ζήτημα εγκατάστασης συστήματος συλλογής βιομετρικών στοιχείων, ως προς τον σκοπό ελέγχου προσέλευσης των υπαλλήλων, σε αντικατάσταση της ηλεκτρονικής κάρτας και αναμένεται συνάντηση με τις συντεχνίες για να συζητηθεί,
- ενεργοποιήθηκαν διαδικασίες αναφορικά με την διακίνηση των ιατρικών φακέλων και άρχισε η λειτουργία συστήματος καταγραφής διακίνησης φακέλων,
- άρχισε η ηλεκτρονική αποθήκευση των ακτινογραφιών,
- προγραμματίστηκε καταγραφή των απωλεσθέντων φακέλων στο μηχανογραφημένο σύστημα,
- καθορίστηκαν μέτρα και επίπεδα προσβασιμότητας στο ιατρικό αρχείο,
- κανείς δε μπορεί να έχει απομακρυσμένη πρόσβαση στο σύστημα (από υπολογιστές εκτός νοσοκομείου) και
- τοποθετήθηκαν πινακίδες στις οποίες αναγράφεται η απαγόρευση κατοχής φακέλων από τους ίδιους τους ασθενείς.

18.3. Για τον σκοπό αυτό, εξέδωσα και σχετική Οδηγία ημερομηνίας 11/10/2017, με αριθμό 4/2017, η οποία βρίσκεται αναρτημένη στην ιστοσελίδα του Γραφείου μου, με οδηγίες προς τους υπεύθυνους επεξεργασίας (Υπουργεία/Τμήματα/Υπηρεσίες), του Δημοσίου Τομέα και Οργανισμούς του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα για την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης από τους εργοδοτούμενους ή υποψήφιους για εργοδότηση και η οποία βρίσκεται σε ισχύ μέχρι και σήμερα.

18.4. Κατ' αναλογία, όσα αναφέρονται στην Οδηγία 4/2017, ισχύουν και για κάθε πολίτη που ασκεί δικαίωμα πρόσβασης στο δημόσιο τομέα ευρύτερο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα.

18.5. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, σύμφωνα με τα δεδομένα που έχω ενώπιόν μου, η Καταγγέλλουσα δεν άσκησε δικαίωμα πρόσβασης σύμφωνα με τις πρόνοιες του ΓΚΠΔ 2016/679. Αυτό το οποίο έπραξε η Καταγγέλλουσα, ήταν να υποβάλει αίτημα, αρχικά προφορικά και μετέπειτα γραπτώς, για κατάρτιση λεπτομερούς ιατρικής έκθεσης, η χορήγηση της οποίας προνοείται από ειδικές διαδικασίες που προκύπτουν από τον Ν. 1(Ι)/2005 καθώς και τους Περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών Γενικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013. Συνεπώς, το αίτημα της Καταγγέλλουσας δεν εμπίπτει στις πρόνοιες του Άρθρου 15 του ΓΚΠΔ 2016/679.

18.6. Σε γραπτή επιστολή από το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής του Υπουργείου Υγείας, ημερομηνίας 22 Ιουλίου 2019, έχω ενημερωθεί ότι το έργο της ψηφιοποίησης των φυσικών ιατρικών φακέλων των ασθενών μετά από απόφαση του Συμβουλίου Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ημερ. 29/6/2018, θα περιλαμβάνει ψηφιοποίηση όλων των Κρατικών Νοσηλευτηρίων και Κέντρων Υγείας παγκύπρια και όχι μόνο τη ψηφιοποίηση του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας όπως ήταν η αρχική προσέγγιση.

Συμπέρασμα/Κατάληξη:

19. Σύμφωνα με τα ενώπιόν μου δεδομένα και κατά τη διερεύνηση της καταγγελίας, δεν φαίνεται να έχει απωλεσθεί η οποιαδήποτε ιατρική έκθεση, αφού η ιατρική έκθεση στην οποία αναφέρεται η Καταγγέλλουσα συντάσσεται μόνο κατόπιν γραπτού αιτήματος και αφού καταρτιστεί, καταβάλλεται ως αντίτιμο το ποσό των €62, ως προνοείται στους Περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών Γενικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013. Η Καταγγέλλουσα, δεν είχε προβεί πριν την 19^η Σεπτεμβρίου 2019, τουλάχιστον γραπτώς, σε αίτηση για ετοιμασία/σύνταξη λεπτομερούς ιατρικής έκθεσης. Συνεπώς, ο ισχυρισμός ότι υπήρχε στον ιατρικό φάκελο και απωλέσθηκε, δε φαίνεται να ευσταθεί.

19.1. Όπως ανέφερα και πιο πάνω, υπήρξε καθυστέρηση στην κατάρτιση/σύνταξη και χορήγηση της ιατρικής έκθεσης, σχεδόν 4 μηνών μετά το αρχικό γραπτό αίτημα. Η ολιγωρία στην κατάρτιση και παράδοση της ιατρικής έκθεσης είναι κάτι που πρέπει να απασχολήσει τον Καθ' ου την

καταγγελία, εφόσον το αίτημα της Καταγγέλουσας αφορούσε στην κατάρτιση της ιατρικής έκθεσης δυνάμει του Ν. 1(Ι)/2005 και όχι στην άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης δυνάμει του Άρθρου 15 του ΓΚΠΔ.

19.2. Ο ισχυρισμός της Καταγγέλουσας για διαρροή προσωπικών δεδομένων της από τον Καθ'ου την καταγγελία προς τον εργοδότη της, κρίνεται ως αβάσιμος, εφόσον δεν έχει αποδειχθεί σύμφωνα με τα ενώπιόν μου δεδομένα.

19.2.(α) Ενώπιόν μου δεν έχουν τεθεί οποιαδήποτε στοιχεία που να αποδεικνύουν/υποστηρίζουν, έστω και κατ' ελάχιστον τον ισχυρισμό ότι έγινε οποιαδήποτε διαρροή ή ότι η ισχυριζόμενη διαρροή προσωπικών δεδομένων αποτέλεσε παράγοντα πρόκλησης ζημίας στην Καταγγέλουσα και εξαιτίας αυτού του περιστατικού, διεκόπη η μεταξύ τους συνεργασία για κάποιο χρονικό διάστημα. Επιπλέον, το θέμα της οποιασδήποτε ζημίας, δεν εξετάζεται από το Γραφείο μου.

19.3. Σε κάθε περίπτωση, φαίνεται ότι ο Καθ'ου την καταγγελία, έλαβε μέτρα και προχώρησε σε διαδικασίες για προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, εκπόνησε σχέδιο για ενημέρωση και παρακολούθηση. Επιπλέον, τα μέτρα για τήρηση της ασφάλειας επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων, φαίνεται να είναι τέτοια που καθιστούν μια πιθανή παραβίαση, απομακρυσμένο γεγονός, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι τα μέτρα αυτά δεν θα πρέπει να τυγχάνουν ελέγχου και αναθεώρησης, όταν και όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο.

20. Έχοντας υπόψη τα γεγονότα, την ανάλυση όπως αυτή έχει επεξηγηθεί πιο πάνω, δεν έχω διαπιστώσει παράβαση δυνάμει των διατάξεων του ΓΚΠΔ 2016/679 από μέρους του Καθ'ου την καταγγελία και ως εκ τούτου δε θα προχωρήσω με οποιαδήποτε περαιτέρω ενέργεια.

Ειρήνη Λοϊζίδου Νικολαΐδου
Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων
Προσωπικού Χαρακτήρα